

Suomen kuurojen historiaseura - Finlands dövhistoriska sällskap ry:n

kannanotto

Hyvä Suomen valtio,

Suomessa kuuroja kohtaan on leimannut hyvin pitkään epäoikeudenmukaisuus ja väärä sekä henkilökohtaisella että yhteiskunnan tasolla. Meitä on kaltoinkohdeltu henkisesti, fyysisesti ja sosiaalisesti vuosikymmeniä. Kuurojen opetuksessa viittomakielen käyttö on ollut kiellettyä rangaistuksen uhalla. Itsenäisen Suomen ajan on ollut kuuroja syrjivä avioliittolaki (1929 - 1969) ja samoihin aikoihin oli sterilisaatiolaki (1935 -1970). Ikävät ja järkyttävät kokemukset ovat jättäneet kuuroihin ja kuurojen jälkeläisiin lähtemättömän jälkensä, jotka ilmenevät edelleen vielä tänä päivänä. Vääräyksiin ei ole puututtu eikä niitä ole tunnustettu valtion taholta.

Viittomakielen käyttöä seurasi erimuotoisia rangaistuksia niin henkisesti kuin fyysisesti. Häpeä kuuroudesta ja viittomakielen käyttämisestä on ollut suuri, sillä meitä ei ole opetettu arvostamaan kuurouttamme ja rakastamaan äidinkieltämme - viittomakieltä. Suomessa viittomakielen käyttö ei aina ollut itsestään selvä asia vielä tänä päivänä. Me kuurot emme ole aina saaneet viittoa vapaasti esim. päiväkodeissa, kouluissa ja yhteiskunnan tahoilla. Kuurojen sisäoppilaitoksissa on tapahtunut hyväksikäyttöä erilaisissa muodoissa.

Kuurouttamme on yritetty korjata eri keinoin vastoin meidän tahtoa. Avioliittolain mukaan perinnöllisesti kuurot eivät saaneet avioitua keskenään, jotta kuurous ei periytyisi sukupolvelta toiselle. Meistä osalle sterilisaatioita on tehty epätietoisuuden varjossa. Tahtoa vastoin on tehty myös abortteja ja pakkosterilisaatioita. Viittomakielisen muistitiedon mukaan liian moni on joutunut kokemaan myös tarpeettomia kuulon parannusleikkauksia, jotka aiheuttivat epämuodostumia kasvoihin tai kuuluihin liittyviä vaurioita ja niistä on tullut elinikäisiä vaivoja.

Suomen kuurojen historiaseuran järjestämässä seminaarissa 23.2.2019 Tampereella todettiin, että kuurojen itsemääräämisoikeutta ja fyysistä koskemattomuutta ei ole aina kunnioitettu. Kuurojen kokemia vääräyksiä pitää korjata. Suomen kuurojen historiaseura vaatii, että Suomen valtio tutkii perusteellisesti ja puolueettomasti kuurojen kokemia vääräyksiä elämän eri osa-alueella.

1.6. 2019, Tampereella

Yhteistyöterveisin,

Suomen kuurojen historiaseuran hallitus

Resolution av Suomen kuurojen historiaseura – Finlands dövhistoriska sällskap rf

Bästa staten Finland,

Döva i Finland har under en väldigt lång tid fått utstå orättvisor och oförrätter både på samhällelig och individuell nivå. Vi har i årtionden blivit utsatta för såväl psykiska, fysiska som sociala övergrepp. Det var förbjudet och straffbart att använda teckenspråk i dövundervisningen. I det självständiga Finland har vi haft en äktenskapslag som diskriminerat döva (1929-1969) och samtida med den en lag om sterilisering (1935-1970). Dessa uppskakande händelser och erfarenheter har satt sina tydliga spår i döva och deras närstående, och de påverkar än i denna dag. Dessa oförrätter har varken behandlats eller erkänts av staten.

Användning av teckenspråk resulterade i olika former av bestraffning, både fysisk och psykisk. Vi har burit på skam över vårt språk och vår språk användning istället för att bli undervisade att uppskatta vår dövhet samt att älska vårt modersmål -teckenspråket. Användningen av teckenspråk har inte alltid varit en självklarhet och är det dessvärre inte heller idag. Döva har inte fått teckna fritt t.ex. i daghem, skolor eller i övriga samhälleliga rum. Olika former av övergrepp har skett även på internatskolor för döva.

Mot vår vilja har man försökt reparera vår dövhet på många olika sätt. Enligt äktenskapslagen var det förbjudet för två döva med ärftlig dövhet att gifta sig med varandra för att förhindra att dövheten fortsätter från generation till generation. En del av oss har blivit steriliserade utan att förstå vad som skett och varför. Också de som förstått och motsatt sig har mot sin vilja tvingats till aborter och steriliseringar. Alltför många har tvingats genomgå onödiga operationer för att förbättra hörseln, vilka istället gett upphov till ansiktsdeformationer, skador på hörselorganen och skapat livslånga men.

Finlands dövhistoriska sällskap ordnade ett seminarium i Tammerfors den 23.2.2019. Där konstaterades det att dövas självbestämmanderätt och fysiska integritet inte alltid respekterats. De oförrätter döva fått utstå bör behandlas. Finlands dövhistoriska sällskap kräver att finska staten grundligt och opartiskt undersöker de oförrätter döva erfarit i olika livsskeden.

1.6.2019, i Tammerfors

Med vänliga hälsningar och hopp om samarbete,

Styrelsen i Finlands dövhistoriska sällskap rf